

Polítiques culturals en temps de crisi

Publicat per [Interacció](#) [1] el 18/06/2019 - 08:43 | Última modificació: 19/06/2019 - 10:35

[Patricia Corredor](#) [2] ; [Enrique Bustamante](#) [3] 'Culture and cultural policies in time of crisis. The emblematic case of Spain', [Economia della Cultura](#) [4], núm 1, (2019), p. 117-128

Què és el que ens iguala en drets i què enriqueix la diversitat en les societats? Durant les últimes dècades, **l'elaboració de polítiques públiques en l'àmbit de la cultura s'ha convertit en un aparador privilegiat de la postura ideològica dels governs que n'han fet bandera**. Però des de la introducció de la [Convenció de la UNESCO](#) [5] sobre la Promoció de la Diversitat el 2007 i seguint els progressos realitzats per la doctrina internacional que posiciona **la cultura com a pilar fonamental del desenvolupament sostenible**, la cultura com a peça política i sobretot simbòlica ha guanyat importància. L'objectiu d'aquest article és considerar les diverses realitats, des de la perspectiva d'un cas concret d'estudi: l'estat de la cultura i les polítiques culturals a Espanya durant els anys de la crisi econòmica (2008-2017).

[Culture and cultural policies in times of crisis. The emblematic case of Spain.](#) [6]

En un primer moment l'article situa la cultura com el quart pilar del [desenvolupament sostenible](#) [7]. Malgrat fa una crítica de l'ús polititzat i d'interessos que sovint han tingut les polítiques culturals, també analitza el paper irrellevant de la cultura en els Objectius de Desenvolupament Sostenible. Si bé l'[Agenda 21](#) [8] de l'[UCLG](#) [9] és un dels documents que constata a nivell local-global la importància de les polítiques culturals pel desenvolupament urbà i global, des de l'ONU i algunes de les potències que la conformen, s'allunyen amb uns [ODS](#) [10] que tenen molt poc en compte el desenvolupament de les polítiques culturals.

De totes maneres, en molts països europeus sovint els discursos sobre cultura i creativitat i les accions reals que es duen a terme no acaben de concordar. Aquest és el cas d'Espanya i les seves polítiques culturals, que és l'objecte d'anàlisi de l'article, particularment durant la dècada entre 2008 i 2017. Una dècada en que pel que fa a la cultura, com les autores conclouen a l'informe 'El [Estado de la Cultura en España 2018](#) [11], va ser 'una dècada perduda'. De fet, la reiterada desaprovació dels agents culturals espanyols cap a les polítiques culturals dutes a terme durant aquest període es constata en els diferents informes de 'El Estado de la Cultura en España' el [2011](#) [12], [2014](#) [13], [2016](#) [14], [2017](#) [15] i [2018](#) [11].

Quines son les conclusions d'aquest estudi sobre aquesta dècada perduda? Un dels grans impactes de la crisi en la cultura arreu de l'Estat, és una clara divisió creixent entre un 50% de població que gaudeix d'accés als béns culturals i en canvi un 48,7% que es veu pràcticament exclosa de la participació cultural. També es destaca una bretxa entre dones i homes, amb la pèrdua de fins a 16.000 llocs de treball de dones al sector el 2014, però una consciència creixent on des de les demandes i mobilitzacions feministes, tot i que molt poc a poc, cada vegada es té més en compte l'equitat, des dels premis a la programació com en les condicions i els espais de treball.

Com quantificar en termes econòmics els efectes que ha tingut a les indústries culturals la manca de suport de les polítiques públiques? Com s'ha frustrat el desenvolupament durant aquesta etapa? Quanta regressió en la diversitat hi ha hagut a la societat espanyola i llatinoamericana? No deixen de ser preguntes retòriques, que no sabrem mai que hagués passat si la situació i les polítiques aplicades haguessin sigut unes altres. Si que sabem però, en el punt que ens trobem actualment i el que sí que es pot constatar és **la doble afectació de la crisi i les polítiques culturals d'aquest període; més desigualtat i menys diversitat.**

Si bé, aquests danys són ja del tot irreparables, conclouen, que poden tenir en compte la possibilitat de dissenyar unes polítiques públiques que siguin capaces de contrarestar o almenys mitigar les conseqüències per a les generacions futures.

Podeu consultar l'article "[Culture and cultural policies in times of crisis. The emblematic case of Spain](#) [16]" al [Centre d'Informació i Documentació](#) [17] del CERC.

[Inicieu sessió](#) [18] o [registreu-vos](#) [19] per a enviar comentari

Etiquetes: economia de la cultura

Etiquetes: governança cultural
Etiquetes: drets culturals
Etiquetes: desigualtats culturals
Etiquetes: diversitat cultural
Etiquetes: cultura i sostenibilitat

- [20]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/politiques-culturals>

Enllaços:

- [1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>
- [2] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=an:%222657%22>
- [3] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-search.pl?q=an:%22620%22>
- [4] <https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=45130>
- [5] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/diversitat-cultural>
- [6] https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=46182&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20Culture%20and%20cultural%20policies%20in%20times%20of%20crisis
- [7] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2019/cultura-ODS>
- [8] <https://interaccio.diba.cat/etiquetes/agenda-21-de-cultura>
- [9] <https://www.uclg.org/es>
- [10] <https://interaccio.diba.cat/etiquetes/agenda-2030/objectius-de-desenvolupament-sostenible-ods>
- [11] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2018/estat-cultura>
- [12] https://cercles.diba.cat/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=44714&query_desc=an%3A%22620%22
- [13] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2015/informe-estado-cultura-espana-2014-salida-digital>
- [14] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2016/estado-cultura-espana-2016>
- [15] <https://interaccio.diba.cat/CIDOC/blogs/2017/informe-estado-cultura-espana-2017>
- [16] https://cerc1711.orex.es/cgi-bin/koha/opac-detail.pl?biblionumber=46182&query_desc=kw%2Cwrdl%3A%20economia%20della%20cultura
- [17] <https://www.diba.cat/web/cerc/cidoc>
- [18] <https://interaccio.diba.cat/>
- [19] <https://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>
- [20] <https://interaccio.diba.cat/node/8000>